

**UNIVERZITET ZA POSLOVNI INŽENJERING I MENADŽMENT
BANJA LUKA**

Akadska 2014/15 godina.

**PREDMET:
Menadžment osiguranja**

Nastavnik: doc dr Mirko Stojčinović
E-mail: mirkostojcinovic@gmail.com

Konsultacije:

Literatura:

Boris Marović

Zoran Kalinić

Vladimir Njegomir, Osiguranje ekonomsko-pravni principi, 2015.godine, Banja Luka, NUBL

Nastava:

- Ponedjeljak, 17:30 - 19:00h , sala prema rasporedu

1. PREGLED AKTIVNOSTI

Tabela 1: Plan rada na predavanjima i vježbama

Ponedjeljak	Plan rada:
02.03.2015.	▪ Uvod u predmet
09.03.2015.	▪ Osnove osiguranja
16.03.2015.	▪ Subjekti osiguranja
30.03.2015.	▪ Finansijske osnove u osiguranju
06.04.2015.	▪ Izvori prava u osiguranju
13.04.2015.	▪ Pravna dokumenta u osiguranju
20.04.2015.	▪ Rizik
27.04.2015.	▪ Životna osiguranja
04.05.2015.	▪ Saosiguranje i reosiguranje
11.05.2015.	▪ Neživotna - imovinska osiguranja
18.05.2015.	▪ Osiguranje transporta
25.05.2015.	▪ Osiguranje kredita
01.06.2015.	▪ Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja
08.06.2015.	▪ Procjena i likvidacija šteta
15.06.2015.	▪ Završno predavanje i evidentiranje nastavnih aktivnosti

Tabela 2: Raspored pismenih parcijalnih provjera znanja

Parcijalna provjera znanja	Planirana radna nedelja sa datumom povjere
I pismena parcijalna provjera	▪ maj 2015. prema rasporedu
II pismena parcijalna provjera	▪ juni 2015. prema rasporedu

Tabela 3.:Struktura ocjene:

Aktivnost	Bodova	Datum provjere
Pismena parcijalna provjera I	30	▪ maj 2015.
Pismena parcijalna provjera II	30	▪ juni 2015.
Seminarski rad	10	▪ 27.april 2015.
Usmeni ispit - odbrana seminarskog rada	10	
Prisustvo nastavi	5	
Prisustvo vježbama	5	

- **Uspješno savladanom parcijalnom provjerom znanja** (bodovi ostvareni polaganjem parcijalne provjere znanja) **smatra se kada student osvoji najmanje 60% bodova od maksimalnog broja bodova koje nosi parcijalna provjera znanja (min.18 boda).**
- **Studenti su obavezni prisustovati predavanjima i vježbama.** Studenti koji imaju manje od 80% prisustva nastavi: predavanja i vježbe, nemaju pravo izlaska na parcijalnu provjeru znanja. **Ispit polažu integralno u redovnim ispitnim rokovima (najprije pismeni dio ispita, kao uslov za izlazak na usmeni ispit).**
- Studenti koji imaju više od 80% prisustva predavanjima i vježbama, a **nisu do 27. aprila 2015.god. predali seminarski rad** (u skladu sa ponuđenim pravilnikom) obavezni su pristupiti usmenom ispitu, nakon položenog pismenog dijela ispita.

- **Studenti koji uspješno ne polože I pismenu parcijalnu provjeru znanja nemaju pravo da pristupe II pismenoj parcijalnoj provjeri znanja.** Ispit polažu integralno u redovnim ispitnim rokovima.
- **Seminarski rad završen poslije 27. aprila 2015.god. neće biti prihvaćen. Usmena odbrana seminarskog rada – decembar 2012.god., prema rasporedu koji će naknadno biti objavljen.**

Tabela 3: Skala ocjenjivanja

Ocjena	Broj bodova
10 (deset)	90+usmeni
9 (devet)	85-89
8 (osam)	75-84
7 (sedam)	65-74
6 (šest)	60-64

2. PROVJERA ZNANJA

- Pismena parcijalna provjera znanja sadrži 10 pitanja.
- Vrijeme za izradu testa – 60 minuta.
- Provjera znanja se provodi u grupama do 30 studenata u amfiteatru Univerziteta. Raspored grupa za polaganje ispita objaviće se na oglasnoj tabli i sajtu Univerziteta najkasnije 7 dana prije održavanja pismene parcijalne provjere znanja.
- Pravo pristupa prvoj parcijalnoj provjeri znanja imaju studenti koji su prisustovali predavanjima i vježbama sa više od 80% prisustva do 08.decembra 2012. godine.

3. UPUTSTVO ZA IZRADU SEMINARSKOG RADA:

Seminarski rad je rad samostalnog istraživanja.

- Seminarski rad mora sadržavati najmanje 11 – 20 stranica rada (ne uključujući naslovnu stranicu, sadržaj i izvor literature).
- Tekst mora biti napisan fontom Times New Roman. Prored teksta 1.0 Font 12.
 - Seminarski rad mora biti predat profesoru najkasnije do 27. aprila 2015.god.
- Studenti koji ne predaju rad do predviđenog termina neće imati mogućnost naknadne predaje rada.
- U slučaju da se ustanovi da su dva ili više studenta predali isti rad, studentima će se oduzeti 10 bodova od ukupno ostvarenog broja bodova na kraju semestra.

3.1. OSNOVNI ELEMENTI SEMINARSKOG RADA

- ✓ Naslovna stranica,
- ✓ Predgovor,
- ✓ Sadržaj,
- ✓ Uvod,
- ✓ Razrada teme,
- ✓ Zaključak,
- ✓ Literatura.

Na kraju rada obavezno navedite spisak radova, članaka, časopisa, knjiga, publikacija i internet adresa (sa datumom i vremenom preuzimanja) koje ste koristili ili se na njih pozivate u radu. Svaka odrednica koja se nalazi u radu obavezno treba da sadrži:

- ✓ Ime i prezime autora,
- ✓ Naziv djela,
- ✓ Godina izdanja.
- ✓ Mjesto izdavača,
- ✓ Naziv izdavača.

Na primjer:

Avdalović V., Marović B., Kalinić Z., Vojinović Ž. “ *Upravljanje rizicima u osiguranju*, 2009.god. Banja Luka: NUBL.

Svaka odrednica koja se odnosi na članak obavezno treba da sadrži:

- ✓ Naziv autora,
- ✓ Naziv članka,
- ✓ Godina;
- ✓ Mjesto;
- ✓ Naziv časopisa,

- ✓ Broj časopisa,
- ✓ Strane na kojima se nalazi dati članak u časopisu.

Na primjer:

Subotić D., *Globalizacija tržišta osiguranja*, 2011., Banja Luka: Anali poslovne ekonomije, broj 6/11, str.25-35

3.2. FORMA NASLOVNE STRANE SEMINARSKOG RADA

UNIVERZITET ZA POSLOVNI INŽENJERING I MENADŽMENT BANJA
LUKA

Diplomski studijski program:

Seminarski rad
OSNOVI FILOZOFIJE OSIGURANJA

Mentor: doc.dr Mirko Stojčinović

BANJA LUKA, april 2015. god.

MARKO MARKOVIĆ 001/001

4. PITANJA ZA PRVU PISMENU PARCIJALNU PROVJERU ZNANJA

OSNOVE OSIGURANJA?

1. Šta je osiguranje, objasniti pojam osiguranja?
2. Tehnička osnova funkcionisanja osiguranja?
3. Ekonomski značaj sprovođenja osiguranja?
4. Funkcije osiguranja?
5. Osnovni elementi osiguranja?
6. Šta je premija osiguranja?
7. Šta je tehnički rezultat i kako se računa?
8. Prihodi i rashodi osiguravajućih društava (kontni plan)?
9. Šta je franšiza i kakva može biti?
10. Šta je bonus, a šta malus?

SUBJEKTI OSIGURANJA

1. Šta je osiguravač i kako se mogu podijeliti?
2. Razlika između osiguranika i ugovarača osiguranja?
3. Šta je korisnik osiguranja?
4. Akcionarsko društvo za osiguranje?
5. Društvo za uzajamno osiguranje?
6. Razlika između zastupnika i posrednika osiguranja?
7. Agencije za poslove pružanja drugih usluga u osiguranju?
8. Šta su markeri osiguranja?
9. Pulovi za saosiguranje i reosiguranje?
10. Kakonsu organizovana osiguravajuća društva?

FINANSIJSKE OSNOVE OSIGURANJA

1. Šta su fondovi osiguranja?
2. Šta su tehničke rezerve?
3. Šta je prenosna premija?
4. Šta su rezervisane štete?
5. Prihodi i rashodi osiguravajućih društava (kontni plan)?
6. Kojin su osnovni ekonomski principi u osiguranju?
7. Objasni načelo sigurnost (solventnosti)?
8. Objasni likvidnost kao ekonomsko načelo osiguranja?
9. Objasni rentabilnost kao faktor ekonomskog načela poslovanja osiguravajućih kompanija?

IZVORI PRAVA U OSIGURANJU

1. Šta predstavlja Zakon o osiguranju ?
2. Šta su međunarodne konvencije i direktive EU?
3. Šta je ugovor o osiguranju?
4. Zaključenje ugovora o osiguranju?
5. Plaćanje premije?
6. Obavještenje osiguravača o izmenama rizika?
7. Obaveze osiguravača?
8. Trajanje i prestanak osiguranja?
9. Uslovi i pravila osiguranja?
10. Sudska praksa (kao izvor pravnih pravila)?
11. Polisa osiguranja – objasniti naziv i sadržaj?
12. List pokrića?
13. "Slip" i "Cover note"?

RIZIK

1. Osigurana opasnost – rizik?
2. Finansijski i nefinansijski rizici?
3. Dinamički rizici?
4. Statički rizici?
5. Fundamentalni rizik?
6. Čisti i špekulativni rizik i razlika između njih?
7. Rizik preduzeća?
8. Uslovi osigurljivosti rizika?
9. Lični rizici?
10. Imovinski rizici?
11. Rizici odgovornosti?
12. Rizici zbog grešaka drugih?
13. Načini upravljanje rizikom?
14. Upravljanje rizikom izbjegavanjem?
15. Upravljanje rizikom prevencijom?
16. Upravljanje rizikom redukcijom?
17. Proces upravljanja rizikom?
18. Ne rizikuj više nego što možeš dozvoliti da izgubiš – smjernica. Objasniti!
19. Mogućnost slučajnosti (potreba informisanosti kod upravljanja rizikom)?
20. Ne rizikuj puno radi malo (kad djeluje ovo pravilo)?

ŽIVOTNA OSIGURANJA

1. Osiguranje života, pojam i nastanak?
2. Koji faktori utiču na razvijenost osiguranja života – objasniti?
3. Kako funkcioniše osiguranje života i koje su njegove tehničke osnove?
4. Premija - riziko i štedna?
5. Najznačajniji izvori dobiti u osiguranju života?
6. Vrste osiguranja života?
7. Ugovor o osiguranju života?
8. Naknada iz osiguranja života?

9. Koji rizici su isključeni iz osiguranja života?
10. Objasniti dopunsko osiguranje uz osiguranje života!
11. Rentno osiguranje?
12. Penzijsko osiguranje – model tri stuba?
13. Dobrovoljno penzijsko osiguranje?
14. Razlika između višestruko i dvostruko osiguranje?

5. PITANJA ZA DRUGU PISMENU PARCIJALNU PROVJERU ZNANJA

SAOSIGURANJE I REOSIGURANJE

1. Pojam i značaj saosiguranja?
2. Podjela saosiguranja?
3. Ugovor o saosiguranju_
4. Objasniti suštinu reosiguranja?
5. Podjela reosiguranja?
6. Šta predstavlja samopridržaj u reosiguranju?
7. Kako se vrši određivanje samopridržaja po riziku u reosiguranju?
8. Šta je maksimalno moguća šteta?
9. Šta predstavlja ugovor o reosiguranju?
10. Vrste ugovora o reosiguranju prema masovnosti?
11. Vrste ugovora o reosiguranju prema obaveznosti?
12. Vrste ugovora o reosiguranju prema preuzetim obavezama reosiguravača?
13. Obasni princip rada u reosiguranju?

NEŽIVOTNA IMOVINSKA OSIGURANJA

1. Imovinska osiguranja?
2. Pravilo nadosiguranja i podosiguranja?
3. Grupe i vrste imovinskih osiguranja?
4. Grupa osiguranja „civil“ – osiguranje od provalne krađe i razbojništva?
5. Grupa osiguranja „industrija“ – osiguranje loma i nekih drugih opasnosti?
6. Gubitak zarade – Šomažno osiguranje?
7. Kasko osiguranje?
8. Osiguranje od odgovornosti –autoodgovornost?
9. Zelena karta?
10. Vrste šteta iz osnova auto-odgovornosti?
11. Osiguranje poljoprivrede?
12. Predmet osiguranja i osigurane opasnosti kod osiguranja usjeva i plodova?
13. Predmet osiguranja domaćih i nekih drugih vrsta životinja?

OSIGURANJE TRANSPORTA

- 1 Pojam i uloga transportnog osiguranja?
- 2 Vrste transportnog osiguranja?
- 3 Ugovor o osiguranju transporta?
- 4 Polisa transportnog osiguranja?
- 5 Generalna i pojedinačna polisa transportnog osiguranja?

- 6 Pomorsko osiguranje?
- 7 Ugovor o pomorskom osiguranju?
- 8 "Lloyd's" S.G. polisa?
- 9 Osiguranje vazduhoplova, robe i putnika u vazdušnom saobraćaju?
- 10 Osiguranje kopnenog transporta?
- 11 Osiguranje odgovornosti vozara za robu preuzetu na prevoz?

OSIGURANJE KREDITA

1. Izvozni krediti?
2. Druge vrste kreditnih osiguranja?
3. Pojam i značaj osiguranja kredita?
4. Vrste kreditnih osiguranja?
5. "Delkredere" osiguranje?
6. "Kaucijsko" osiguranje kredita?
7. Komercijalni rizici?
8. Politički rizici?
9. Katastrofalni rizici?
10. Međunarodna kreditna osiguranja - osiguranje izvoznih kredita?
11. Domaća kreditna osiguranja - osiguranje rizika nenaplate odobrenih potrošačkih kredita?
12. Osiguranje rizika nenaplate kredita odobrenih za rješavanje stambenih potreba?

OSIGURANJE LICA OD POSLJEDICA NESREĆNOG SLUČAJA

1. Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja – rizici koji se osiguravaju i osigurana suma?
2. Vrste osiguranja nezgode?
3. Ugovor o osiguranju nezgode?
4. Pravo na naknadu štete?
5. Zdravstveno osiguranje kod nas?
6. Dopunsko zdravstveno osiguranje od težih bolesti i posljedica bolesti?
7. Dopunsko zdravstveno osiguranje troškova hiruških intervencija?
8. Putničko zdravstveno osiguranje- način osiguranja i visina pokrivača?

PROCJENA I LIKVIDACIJA ŠTETA

1. Maksimalno moguća šteta?
2. Prijavljivanje štete?
3. Izviđaj i procjena štete?
4. Likvidacija šteta?
5. Interna uslužna procena i likvidacija štete?
6. Naknadna kontrola svih faza procjene i likvidacije štete?
7. Postupak po prigovoru osiguranika?
8. Osnov za regres?

6. SPISAK STUDENATA I TEMA ZA SEMINARSKI RAD

Tabela 5.: Spisak studenata i tema za seminarski rad

BROJ INDEXA	NASLOV TEME
	Subjekti osiguranja
	Osnovi filozofije osiguranja
	Osnovni elementi osiguranja
	Izvori prava u osiguranju
	Finansijski aspekti poslovanja osiguravajućih društava
	Dokumenta u osiguranju
	Klasifikacija rizika u osiguranju
	Metode i procesi upravljanja rizikom
	Osnovne karakteristike imovinskih osiguranja
	Karakteristike osiguranja od odgovornosti
	Osiguranje od posljedica nezgode
	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje kod nas i u zemljama u okruženju
	Osiguranje motornih vozila
	Osiguranje poljoprivrede
	Osiguranje životinja
	Transportna osiguranja
	Pomorsko osiguranje
	Osiguranje riječnog transporta
	Osiguranje vazduhoplova, robe i putnika u vazdušnom saobraćaju
	Kreditna osiguranja, nastanak i razvoj
	Međunarodna kreditna osiguranja
	Tržište osiguranja Republike Srpske
	Rentno osiguranje
	Uslovi osiguranja života na teritoriji Republike Srpske
	Osiguranje života
	Dobrovoljno penzijsko osiguranje
	Procjena i likvidacija šteta
	Saosiguranje
	Reosiguranje
	Agencija za osiguranje
	Putevi prodaje osiguranja
	Samopridržaj
	Raspodjela rizika putem saosiguranja i reosiguranja
	Svjetsko tržište osiguranja
	Organizacioni oblici osiguranja
	Osnovni aktuarski pojmovi, principi i metodi
	Tržište osiguranja i učesnici u njemu
	Novi distributivni kanali prodaje osiguranja – bankoosiguranje, internet prodaja
	Marketing u osiguranju
	Pulovi za osiguranje i reosiguranje
	Katastrofalni događaji i potreba učešća države u procjeni rizika, preduzimanju mjera i sanaciji šteta
	Osiguravajuća društva u Republici Srpskoj

	Ulaganje stranog kapitala u društva za osiguranje u Republici Srpskoj
	Zakonska regulativa – podsticaj i ograničenja razvoja tržišta osiguranja Republike Srpske
	Strategija razvoja tržišta osiguranja u Republici Srpskoj
	Razvoj novih proizvoda u osiguranju
	Stanje i perspektive razvoja tržišta životnog osiguranja u Republici Srpskoj
	Osiguravajuća društva u procesu privatizacije
	Strategije razvoja sistema penzijskog osiguranja u Republici Srpskoj
	Uticaj globalizacije na tržište osiguranja Republike Srpske
	Biro zelene karte
	Uloga i značaj ombudsmana na tržištu osiguranja Republike Srpske
	Uređenje tržišta osiguranja od odgovornosti
	Aktuarstvo i portfolio menadžment
	Novi proizvodi životnog osiguranja
	Likvidacija društava za osiguranje
	Osiguranje u sportu
	Reforma penzijskog osiguranja u Republici Srpskoj i zemljama u okruženju
	Preventiva u osiguranju
	Putno zdravstveno osiguranje
	Prevare u osiguranju
	Solvency II direktiva i njen uticaj na upravljanje rizikom u osiguravajućim društvima
	Nadzor nad poslovanjem društva za životno osiguranje
	Uticaj lidera mišljenja na korisnike usluga životnog osiguranja
	Elektronsko osiguranje
	Transurance
	Alternativni kanali transfera rizika
	Tarife premija – način formiranja i vrste
	SPISAK STUDENATA I TEMA ZA DIPLOMSKI RAD
	Ugovor o osiguranju
	Ugovor o reosiguranju
	Rizik i vještina upravljanja rizikom
	Imovinska osiguranja
	Životno osiguranje
	Izviđaj, procjena i likvidacija šteta

PREDMETNI NASTAVNIK:

(docent dr Mirko Stojčinović)